

СБОРНИК ОТ ЗАКОНИ

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Брой 104

Разпратен на 2 август 2001 г.

Цена 34,30 ч.кр.

273

ЗАКОН

за правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства и за изменения на някои закони,
приет на 10 юли 2001 г.

ПРЕАМБЮЛ

Парламентът на Чешката република, като демократична и правова държава, имайки предвид правото на националната и етническата идентичност като съставна част от правата на човека,

зачитайки идентичността на лицата, принадлежащи към национални малцинства, като индивиди и като група, проявяваща се по-специално чрез своята собствена култура, традиции или език,

имайки предвид създаване на общество с културно многообразие и стремейки се към хармонично съжителство на националните малцинства с мнозинството от населението,

гарантирайки на лицата, принадлежащи към национални малцинства правото на ефективно участие в културния, обществения и икономическия живот и в обществените процеси, особено в тези, които се отнасят до националните малцинства,

защитавайки правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства, в съответствие с международните договори за правата на човека и основните свободи, по които Чешката република е страна, с Конституцията и с Акта за основните права и свободи,

прие този закон на Чешката република:

РАЗДЕЛ I

ЗА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА, ПРИНАДЛЕЖАЩИ КЪМ НАЦИОНАЛНИ МАЛЦИНСТВА

ГЛАВА I

УВОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет на уреждането

(1) Този закон урежда правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства и обсега на действие на министерствата и други административни учреждения и органи на административно-териториалните единици (по-нататък само "административните органи") спрямо тях.

(2) Този закон не засяга разпоредбите на особени нормативни актове, уреждащи правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства.

Член 2

Определение на основните понятия

(1) "Национално малцинство" е общност от граждани на Чешката република, които живеят на територията на съвременната Чешка република и се различават от другите

граждани с общия си етнически произход, език, култура и традиции, образуват по брой малцинство от населението и същевременно изявяват волята си да са третирани като национално малцинство, предвид общи усилия за съхраняване и развиване на своята самобитност, език и култура и същевременно предвид изразяване и защита на интересите на своята исторически образувала се общност.

(2) "Лице, принадлежащо към национално малцинство" е гражданин на Чешката република, който се идентифицира като принадлежащ към националност, различна от чешката и изявява желанието си да е третиран като лице, принадлежащо към национално малцинство, заедно с другите, които се обявяват за принадлежащи към същата националност.

ГЛАВА II ПРАВА НА ЛИЦАТА, ПРИНАДЛЕЖАЩИ КЪМ НАЦИОНАЛНО МАЛЦИНСТВО

Член 3

Упражняване на правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства

(1) На лицата, принадлежащи към национални малцинства, се гарантира, както индивидуално, така и съвместно с други лица, принадлежащи към националното малцинство, упражняване на техните права, определени с този закон, особени нормативни актове или с международните договори за правата на човека и основните свободи, по които Чешката република е страна.

(2) Не може да се ограничава упражняването на правата на лицата, принадлежащи към национално малцинство, както и лишаването от тези права.

Член 4

Свободен избор на принадлежност към национално малцинство

(1) Не могат да произтекат каквито и да било неблагоприятни последици от принадлежност към национално малцинство.

(2) Административните органи не водят регистър на лицата, принадлежащи към национални малцинства. Събирането, обработването и ползването на личните данни относно принадлежност към национално малцинство се регламентира от разпоредбите на особени нормативни актове.¹⁾ Данните относно заявяването на принадлежност към националност, получени от тези органи при преброяване на населението или съгласно друг специален закон, които дават възможност за установяване на принадлежност към национално малцинство, не могат да се ползват за друга цел, различна от тази, за която са били събрани и запазени, и след статистическата обработка трябва да се унищожат.

Член 5

Право на сдружаване на лицата, принадлежащи към национално малцинство

Лицата, принадлежащи към национално малцинство, имат право да се сдружават в национални сдружения и в политически партии и политически движения при условията и по начините, определени от особени нормативни актове.²⁾

Член 6

Право на участие в решаването на въпросите, засягащи национални малцинства

(1) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, имат право на активно участие в културния, обществения и икономическия живот, както и в обществените дейности, по-специално в онези, които ги засягат, на равнището на общината, областта, както и на национално равнище.

(2) Правото съгласно алинея 1 упражняват лицата, принадлежащи към национални малцинства, по-специално чрез комитети за национални малцинства, учредени

съгласно особени нормативни актове,³⁾ и чрез Съвета за националните малцинства към правителството (по-нататък само "Съвет")

(3) Правителството учредява Съвет като свой консултативен и инициативен орган по въпросите на националните малцинства и лицата, принадлежащи към тях. Съветът се възглавява от член на правителството.

(4) Членове на Съвета са представители на националните малцинства и представители на държавната власт, като не по-малко от половина от членовете са представители на националните малцинства, предложени от сдруженията на лицата, принадлежащи към националните малцинства.

(5) В компетентностите на Съвета влизат:

- а) осигуряване на подготовката на мерките на правителството, засягащи правата на лицата, принадлежащи към националните малцинства в Чешката република,
- б) изразяване на мнение по проектозаконите, проекто-постановленията на правителството и по мерките на правителството, засягащи правата на лицата, принадлежащи към националните малцинства, преди представянето им на правителството,
- в) разработване на прегледи относно ситуацията в областта на националностите на територията на Чешката република,
- г) разработване на препоръки на правителството или други административни органи за осигуряване на нуждите на лицата, принадлежащи към националните малцинства, по-специално в областта на образованието, културата и средствата за масово осведомяване, в ползването на родния език, в обществения и културния живот,
- д) сътрудничество с териториално-административните органи при практическото реализиране на държавната политиката в областта на националните малцинства,
- е) представяне на предложения относно разпределяне на финансовите средства от националния бюджет, определени за подкрепа на дейностите на лицата, принадлежащи към националните малцинства.

(6) Подробностите относно състава на Съвета, начина на назначаването на членовете му и дейността на Съвета се определят от устава на Съвета, който одобрява правителството.

Член 7

Право на ползване на личното и фамилното име на езика на малцинството

Лицата, принадлежащи към национални малцинства, имат правото да използват своето лично и фамилно име на езика на малцинството, съгласно условията, предвидени в особен нормативен акт.⁴⁾

Член 8

Право на многоезични наименования и обозначения

(1) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, имат право да поставят название на общината, в която те живеят, на населените места, улици и други обществени пространства, обозначения на сградите на административните органи и избирателните помещения също така и на езика на малцинството.

(2) Условията за упражняване на правото съгласно алинея 1 и начин на поставянето на многоезични названия и обозначения се определят в особен нормативен акт.⁵⁾

Член 9

Право на ползване на езика на малцинството в официален контакт с административните органи и съдилищата.

Лицата, принадлежащи към национални малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, имат правото да ползват езика на малцинството в официален контакт с административните органи и съдилищата. Условието за упражняване на това право се определят в особен нормативен акт.⁶⁾

Член 10

Право на ползване на езика на малцинството във връзка с провеждането на избори

При условията, определени в особен нормативен акт⁷⁾ лицата, принадлежащи към национални малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, имат правото да публикуват обява относно датата и мястото на провеждането на избори и друга, важна за избирателите информация на езика на националните малцинства.

Член 11

Право на образование на езика на националното малцинство

(1) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, имат правото на възпитание и образование на родния си език в училищата, предучилищните заведения и в учебните заведения при условията, определени в особен нормативен акт.⁸⁾

(2) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, съгласно алинея 1 могат, при условията, определени в особен нормативен акт.⁸⁾ да учредяват

- а) частни училища, в които да се обучава на езика на националното малцинство или да се обучава езикът на малцинството като предмет,
- б) частни предучилищни заведения и частни учебни заведения

Член 12

Право на развитие на културата на лицата, принадлежащи към национални малцинства

(1) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, имат право на съхраняване и развиване на своя език, култура и традиции и на тяхното зачитане.

(2) Държавата създава условия за съхраняване и развитие на културата и традициите и езика на лицата, принадлежащи към национални малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, подкрепя по-специално програмите, ориентирани към театри, музеи, галерии, библиотеки, документационна и други дейности на лицата, принадлежащи към национални малцинства. С тази цел предоставя субсидии от националния бюджет, като условията и начина на предоставянето на субсидиите се определят от правителството с постановление.

Член 13

Право на разпространяване и приемане на информации на езика на националното малцинство

(1) Лицата, принадлежащи към национални малцинства, имат право на разпространяване и приемане на информации на езика на своите национални малцинства.

(2) Предвид съхраняване и развиване на културата, традициите и езика им, държавата подкрепва периодичния и непериодичния печат, издаван на езиците на националните малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република, както и радиоизлъчванията и телевизионните предавания на езиците на националните малцинства, които традиционно и трайно живеят на територията на Чешката република. С тази цел предоставя субсидии от националния бюджет, като условията и начина на предоставянето на субсидиите се определят от правителството с постановление.

(3) Създаването и разпространението, от законно определените оператори, на програмите за радиото и телевизията, отнасящи се до лицата, принадлежащи към национални малцинства, се определя от особен нормативен акт.⁹⁾

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ

Член 14

Закон № 200 (обн. в Сб. зак.от 1990 г.), за административните нарушения, съгласно текста на закон № 337 (обн. в Сб. зак. от 1992 г.), закон № 344 (обн. в Сб. зак. от 1992 г.), закон № 359 (обн. в Сб. зак. от 1992 г.), закон № 67 (обн. в Сб. зак. от 1993 г.), закон № 290 (обн. в Сб. зак. от 1993 г.), закон № 134 (обн. в Сб. зак. от 1994 г.), закон № 82 (обн. в Сб. зак. от 1995 г.), закон № 237 (обн. в Сб. зак. от 1990 г.), закон № 279 (обн. в Сб. зак. от 1995 г.), закон № 289 (обн. в Сб. зак. от 1995 г.), закон № 112 (обн. в Сб. зак. от 1998 г.), закон № 168 (обн. в Сб. зак. от 1999 г.), закон № 360 (обн. в Сб. зак. от 1999 г.), закон № 29 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 121 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 132 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 151 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 258 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 361 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), закон № 370 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), решението на Конституционния съд № 52 (обн. в Сб. зак. от 2001 г.), закон № 164 (обн. в Сб. зак. от 2001 г.), закон № 254 (обн. в Сб. зак. от 2001 г.), закон № 265 (обн. в Сб. зак. от 2001 г.) и закон № 274 (обн. в Сб. зак. от 2001 г.), се изменя, както следва:

1. В чл. 49 в края на алинея 1 точката се замества със запетая и се допълват буквите г) е д), които са:

- г) “на лицето, принадлежащо към национално малцинство, ограничава упражняването на правата на лицата, принадлежащи към национални малцинства, или го лишава от тях,
- д) причинява на някого ущърб поради неговата принадлежност към национално малцинство или поради неговата раса, цвят на кожата, пол, сексуална ориентация, език, вероизповядване или религия, поради неговите политически или други убеждения, членство или дейност в политически партии или политически движения, профсъюзни организации или други сдружения, поради неговия социален произход, имуществено състояние, род, здравословно състояние или поради неговото брачно или семейно положение.”.

2. В чл. 49 алинея 2 след думите “1000 ч.кр.” съюзът “и” се замества със запетая и на края на текста се допълват думите “и за административно нарушение съгласно алинея 1 буква г) и д) глоба в размера до 5000 ч.кр.”.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩИНИТЕ

Член 15

Закон № 128 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), за общините (общинското устройство), се изменя, както следва:

1. В чл. 29 алинея 2 цифрата "20" се замества с цифрата "10" и цифрата "50" се замества с цифрата "40".

2. В чл. 117 алинея 3 в първото изречение цифрата "15" се замества с цифрата "10" и на края на второто изречение точката се замества с точка със запетая и се допълва текстът "лицата, принадлежащи към национални малцинства, трябва обаче винаги да представляват не по-малко от половината от всички членове на комитета."

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЛАСТИТЕ

Член 16

В закон № 129 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за областите (областното устройство), в чл. 78 алинея 2 цифрата "10" се замества с цифрата "5", думите "към същата националност, различна от чешката" се заместват с думите "към националност, различна от чешката" и на края на второто изречение точката се замества с точка със запетая и се допълва текстът "лицата, принадлежащи към национални малцинства, трябва обаче винаги да представляват не по-малко от половината от всички членове на комитета."

РАЗДЕЛ ПЕТИ ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СТОЛИЧНА ОБЩИНА ПРАГА

Член 17

В закон № 131 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за столична община Прага, в чл. 78 алинея 2 цифрата "15" се замества с цифрата "5", на края на второто изречение точката се замества с точка със запетая и се допълва текстът "лицата, принадлежащи към национални малцинства, трябва обаче винаги да представляват не по-малко от половината от всички членове на комитета."

РАЗДЕЛ ШЕСТИ ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ИЗБОРИТЕ ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТИ

Член 18

В закон № 152 (обн. в Сб. зак. от 1994 г.), за изборите за общински съвети и за изменения и допълнения на някои други закони, в чл. 31 се допълва алинея 3 със следния текст, включително забележката ^{10a)} под линията:

"(3) В общината, в която се учредява комитет за национални малцинства съгласно особен закон,^{10a)} наредбата съгласно алинеите 1 и 2 се издава също и на езика на съответното национално малцинство.

^{10a)} Закон № 128 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), за общините (общинското устройство), чл. 117 ал. 3, съгласно текста на закона № 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.)."

РАЗДЕЛ СЕДМИ ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ИЗБОРИТЕ ЗА ОБЛАСТНИ СЪВЕТИ

Член 19

В закон № 130 (обн. в Сб. зак. от 2000 г.), за изборите в областни съвети и за изменения на някои закони, в чл. 27 се допълва алинея 3 със следния текст, включително забележката ^{18a)} под линията:

“(3) В областта, в която се учредява комитет за национални малцинства съгласно особен закон,^{18a)} обявата съгласно алинеите 1 и 2 се публикува също и на езика на съответното национално малцинство

^{18a)} Закон № 129 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за областите (областното устройство), чл. 78 ал.2, съгласно текста на закона № 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.).”.

РАЗДЕЛ ОСМИ **ВЛИЗАНЕ НА ЗАКОНА В СИЛА**

Член 20

Този закон влиза в сила в деня на обнародването му.

Председател на Камарата на депутатите на Парламента: **Вацлав Клаус**
Президент на републиката: **Вацлав Хавел**
За министър-председател.: **Владимир Шпидла**

-
- 1) Закон № 101 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за защита на личните данни и за изменения на някои закони, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.
 - 2) Закон № 83 (обн. в Сб. зак.от 1900 г.), за сдружаване на гражданите, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.
Закон № 424 (обн. в Сб. зак.от 1991 г.), за сдружаване в политическите партии и политическите движения, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.
Закон № 220 (обн. в Сб. зак.от 1999 г.), за произтичане на наборната или алтернативна военна служба и на военните упражнения а за някои правни отношения на военните в запас.
Закон № 221 (обн. в Сб. зак.от 1999 г.), за кадрови военнослужещи, съгласно текста на закон №. 155 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.).
 - 3) Закон № 128 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за общините (общинското устройство) , съгласно текста на закон №. 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.).
Закон № 129 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за областите (областното устройство), съгласно текста на закон №. 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.).
Закон №. 131(обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за столичната община Прага, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.
 - 4) Закон №. 301 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), за гражданските регистри, име и фамилно име и за изменения на някои с него свързани закони.
 - 5) Закон № 128 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.), , съгласно текста на закон №. 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.).
 - 6) чл. 18 от закон № 99 (обн. в Сб. зак.от 1963 г.), граждански процесуален кодекс, съгласно текста на закон №. 30 (обн. в Сб. зак.от 2000 г.).
чл. 7 от закон № 335 (обн. в Сб. зак.от 1991 г.), за съдилища и съдии.
чл. 2 от закон № 141 (обн. в Сб. зак.от 1961 г.), за наказателното съдебно производство (наказателно-процесуален кодекс), съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.
чл. 33 от закон № 182 (обн. в Сб. зак.от 1993 г.), за Конституционния съд.
чл. 12 от закон № 563 (обн. в Сб. зак.от 1991 г.), за счетоводството.
чл. 46а от закон № 202 (обн. в Сб. зак.от 1990 г.), за лотарии и други, подобни на тях игри, съгласно текста на закон №. 149 (обн. в Сб. зак.от 1998 г.).

чл. 3 от закон № 337 (обн. в Сб. зак.от 1992 г.), за администрация на данъци и такси, съгласно текста на закон №. 35 (обн. в Сб. зак.от 1993 г.), и закон № 255 (обн. в Сб. зак.от 1994 г.).

7) Закон № 152 (обн. в Сб. зак.от 1994 г.), за изборите за общински съвети и за изменения и допълнения на някои други закони, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

Закон № 130 (обн. в Сб. хзак.от 2000 г.), за изборите за областни съвети и за изменения на някои закони, съгласно текста на закон №. 273 (обн. в Сб. зак.от 2001 г.).

Закон № 247 (обн. в Сб. зак.от 1995 г.), за изборите за Парламента на Чешката република, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

8) Закон № 76 (обн. в Сб. зак.от 1978 г.), за учебни заведения, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

Закон № 29 (обн. в Сб. зак.от 1984 г.), за системата на основни училища, средни училища и полувисши специализирани училища (училищният закон), съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

Закон № 564 (обн. в Сб. зак.от 1990 г.), за държавно управление и самоуправление в областта на образованието, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

9) Закон № 483 (обн. в Сб. зак.от 1991 г.), за Чешката телевизия, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.

Закон № 484 (обн. в Сб. зак.от 1991 г.), за Чешкото радио, съгласно текста на по-късно приетите нормативни актове.